

Република Србија
Основни суд у Књажевцу
I-Су-1/2015-71
Дана:01.12.2015.године
Књажевац

На основу чл.16.ст.1.и3.Закона о заштити узбуњивача ("Сл.Гласник РС" бр.128/14), као и Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених ("Сл.Гласник РС" бр.49/15), Председник Основног суда у Књажевцу, Зоран Ристић донео је дана 01.12.2015.године следећи:

ПРАВИЛНИК **о поступку унутрашњег узбуњивања у Основном суду у Књажевцу**

Члан 1.

- Предмет Правилника -

Овим правилником уређује се начин унутрашњег узбуњивања, као и друга питања од значаја за поступак унутрашњег узбуњивања у Основном суду у Књажевцу.

Члан 2.

- Значење појединих појмова -

Поједини појмови у овом правилнику имају следећа значења:

"Узбуњивање" је откривање информације о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера;
"Узбуњивач" је физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа, носилаца јавних овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом и правом власништва на привредном друштву;

"Унутрашње узбуњивање" је откривање информације послодавцу на кога се иста односи.

"Радно ангажовање" је радни однос, рад ван радног односа, волонтирање, вршење функције, као и сваки други фактички рад за послодавца;

"Штетна радња" је свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које право на заштиту као узбуњивач, угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај.

Члан 3.

Покретање поступка унутрашњег узбуњивања

Поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информације лицу овлашћеном за пријем и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем у Основном суду у Књажевцу.

Достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се у писаној форми или усмено.

Члан 4.

Начини достављања информације и оцена момента пријема информације

Достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем у писаној форми се може учинити непосредном предајом писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, обичном или препорученом пошиљком, као и електронском поштом на и-мејл лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем у Основном суду у Књажевцу.

Усмено достављање информације врши се усмено на записник.

Уколико се достављање информације врши непосредном предајом писмена или усмено о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем саставља се потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем и то приликом предаје писмена, односно приликом узимања усмене изјаве од узбуњивача.

Уколико се достављање писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем врши обичном или препорученом пошиљком, односно електронском поштом, издаје се потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем. У том случају се као датум пријема код препоручене пошиљке наводи датум предаје пошиљке пошти, а код обичне пошиљке датум пријема пошиљке у Основном суду у Књажевцу.

Ако је поднесак упућен електронском поштом, као време подношења Основном суду у Књажевцу сматра се време које је назначено у потврди о пријему електронске поште у складу са Законом.

Члан 5.

Упознавање са садржином информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, садржај записника о усмено достављеној информацији и дужности овлашћеног лица

Обичне и препоручене пошиљке на којима је означено да се упућују лицу овлашћеном за пријем и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем у Основном суду у Књажевцу или на којима је видљиво на омоту да се ради о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, може да отвори само лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем у Основном суду у Књажевцу.

Усмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се на записник који садржи:

1. основне податке о Основном суду у Књажевцу и запосленом који саставља записник;
2. време и место састављања записника;
3. опис чињничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, односно опис разлога због којих се врши унутрашње узбуњивање;
4. коментар узбуњивача на садржај записника;

потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Приликом пријема информације, односно пре узимања изјаве од узбуњивача, уколико се информација подноси усмено, овлашћено лице је дужно да:

1. обавести узбуњивача о његовим правима прописаним законом а нарочито да не мора откривати свој идентитет да није дужан потписати записник и потврду о пријему информације

2. да поучи узбуњивача да информације које даје, даје под пуном материјалном и кривичном одговорношћу као и на последице давања лажног исказа.

Члан 6.

Анонимна обавештења

У случају анонимних обавештења поступа се у складу са законом.

Послодавац, руководилац органа и овлашћено лице не смеју предузмати мере у вези са откривањем идентитета анонимног узбуњивача.

Члан 7.

Заштита података о идентитету узбуњивача

Лице које је овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем у Основном суду у Књажевцу дужно је да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са Законом који уређује заштиту података о личности.

Свако лице које сазна податке из ст.1.овог члана дужно је да те податке штити.

Лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем у Основном суду у Књажевцу дужно је да приликом пријема информације, обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем у Основном суду у Књажевцу је дужно да о томе пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Подаци из ст.1. овог члана не смеју се саопштити лицу на које се указује у информацији, ако посебним законом није другачије прописано.

Члан 8.

Потврда о пријему информације

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем садржи: кратак опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем; време, место и начин достављања информације у вези са унутрашњим узбуњивањем; број и опис прилога поднетих уз информацију о унутрашњем узбуњивању; податке о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету не буду откривени; основне податке о Основном суду у Књажевцу; печат Основног суда у Књажевцу; потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем у Основном суду у Књажевцу.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може садржати потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу, уколико он то жели.

Члан 9.

Поступање по примљеној информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем

Након пријема информације, лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем је дужно да по њој поступи без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема информације.

У циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, предузимају се одговарајуће процесне радње, о чему се обавештава председник суда, као и узбуњивач, уколико је то могуће на основу расположивих података.

Основни суд у Књажевцу се обавезује да предузме све расположиве радње и мере у циљу утврђивања и отклањања неправилности указаних информацијом, као и да обустави све утврђене штетне радње и отклони њене последице.

Члан 10.

Начин прикупљања изјава у циљу провере информација и садржај записника

Приликом вођења поступка унутрашњег узбуњивања, овлашћено лице које води поступак може узимати изјаве од других лица у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, о чему саставља записник.

Такав записник садржи:

1. податке о лицима које дају изјаве;
2. опис утврђеног чињеничног стања поводом провере информација у вези са унутрашњим узбуњивањем;
3. коментар на записник лица која су дала изјаве;
4. потпис лица која су дала изјаве и лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем;

На садржину записника може се ставити приговор.

Члан 11.

Обавештавање узбуњивача

На захтев узбуњивача, овлашћено лице за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем је дужно да пружи обавештења узбуњивачу о току и радњама предузетим у поступку, као и да омогући узбуњивачу да изврши увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку.

Лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем је дужно да обавести узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању у року од 15 дана од дана окончања поступка.

Члан 12.

Извештај о предузетим радњама и предлог мера

По окончању поступка, лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем саставља извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем и предлаже мере ради

отклањања уочених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Извештај из ст.1. овог члана, доставља се Председнику суда и узбуњивачу.

Извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем из ст.1.овог члана треба да садржи:

1. време, место и начин пријема информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
2. кратак опис достављање информације која има карактер унутрашњег узбуњивања;
3. радње које су предузете у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
4. која су лица обавештена о радњама предузетим у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем уз навођење конкретног чињеничног стања, да ли су утврђене неправилности и штетне радње као и њихов опис, као и да ли су такве радње изазвале штетне последице;
5. шта је утврђено у поступку о информацији уз навођење конкретног чињеничног стања, да ли су утврђене неправилности и штетне радње као и њихов опис, као и да ли су такве радње изазвале штетне последице;
6. предлог за предузимање одговарајућих мера ради отклањања уочених неправилности и штетних радњи као и њихов опис, те дали су такве радње изазвале штетне последице;
7. предлог за предузимање одговарајуће мере ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем;
8. потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем;
9. печат Основног суда у Књажевцу.

Узбуњивач се може изјаснити о извештају о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем у року од 3 дана од дана пријема извештаја.

Члан 13.

Предлог мера

Након спроведеног поступка, лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем, предлаже мере у циљу отклањања утврђених неправилности и начин отклањања последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем у року од 8 дана од дана достављања извештаја узбуњивачу и Председнику суда.

Ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем могу да се предузму одговарајуће мера у складу са извештајем, о чему овлашћено лице доноси Предлог мера.

Предлог мера ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем обавезно садржи:

1. податке о послодавцу и лицу које саставља записник;
2. време и место састављања;
3. навођење и детаљан опис неправилности, штетних радњи и последица оних радњи у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђених извештајем;
4. конкретне мере које се предлажу ради отклањања наведених неправилности и последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђеним извештајем као и рокови за њихово извршење - уз навођење ко ће их преузети у којим роковима и какви се ефекти тих мера очекују у односу на покренуто унутрашње узбуњивање;

5. рок у коме ће се обајавити коначна информација о предузетим мерама и коначном њиховом ефекту у вези са конкретним покренутим поступком унутрашњег узбуњивања;

6. име и презиме овлашћеног лица за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем;

7. печат Основног суда у Књажевцу.

Члан 14.

Право на заштиту узбуњивача

Узбуњивач има право на заштиту у складу са Законом ако:

1. изврши узбуњивање код послодавца на кога се узбуњивање односи, овлашћеног органа или јавности на начин прописан Законом;

2. открије информацију о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које се врши узбуњивање, а најкасније у року од десет година од дана извршења те радње;

3. ако би у тренутку узбуњивања на основу расположивих података у истинитост информације поверовало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

Члан 15.

Право на заштиту осталих лица

Право на заштиту од узбуњивања имају и повезана лица.

Повезано лице има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем.

Лице које тражи податке у вези са информацијом, има право на заштиту као узбуњивач, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења тих података.

Члан 16.

Злоупотреба узбуњивања

Забрањена је злоупотреба узбуњивања.

Злоупотребу узбуњивања врши лице које:

1. достави информацију за коју је знало да није истинита

2. поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање тражи противправну корист.

Члан 17.

Узбуњивање ако су у информацији садржани тајни подаци

Информација може садржати тајне податке за које је посебним прописима одређено да се такви подаци морају означити као тајни.

Ако су информацији садржани тајни подаци узбуњивач је дужан да се прво обрати послодавцу, а ако се информација односи на лице овлашћено за пријем и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем, информација се подноси руководиоцу послодавца.

У случају непоступања по информацији у којој су садржани тајни подаци у року од 15 дана узбуњивач се може обратити овлашћеном органу.

Уколико се информација која садржи тајне податке односи на руководиоца послодавца, информација се подноси надлежном органу.

У случају информације која садржи тајне податке узбуњивач не може узбунити јавност.

Ако су у информацији садржани тајни подаци узбуњивач и остала лица као учесници поступка морају се придржавати општих и посебних мера заштите тајних података у складу са законом

Члан 18.

Забрана стављања узбуњивача у неповољнији положај

Основни суд у Књажевцу не сме чињењем или нечињењем ставити узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на:

1. запошљавање;
2. стицање својства приправника или волонтера;
3. рад ван радног односа;
4. образовање, оспособљавање или стручно усавршавање;
5. напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања;
6. дисциплинске мере и казне;
7. услове рада;
8. престанак радног односа;
9. зараду и друге накнаде из радног односа;
10. учешће у добити послодавца;
11. исплату награде и отпремнине;
12. распоређивање или премештај на друго радно место;
13. непредузимање мера ради заштите због узнемиравања од стране других лица;
14. упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности.

Члан 19.

Накнада штете

Основни суд у Књажевцу је дужан да у оквиру својих овлашћења заштити узбуњивача од штетне радње, као и да предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње.

У случајевима наношења штете због узбуњивања, узбуњивач има право на накнаду штете у складу са законом који уређује облигационе односе.

Члан 20.

Судска заштита

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту.

Судска заштита се остварује подношењем тужбе за заштиту у вези са узбуњивањем надлежном суду у року од шест месеци од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно три године од дана када је штетна радња предузета.

Члан 21.

Завршне одредбе

На све што није обухваћено овим Правилником, а у вези је са узбуњивањем, примењиваће се одредбе Закона о заштити узбуњивача и Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених.

Овај правилник ступа на снагу одмах по објављивању на огласној табли суда и интернет адреси суда.

У Књажевцу дана 01.12.2015.године

**Председник суда
Зоран Ристић**